

О Т Ч Е Т
на деканското ръководство
на Факултета по науки за образованието и изкуствата при
Софийски университет “Св. Климент Охридски”
за периода ноември 2015 година – октомври 2019 година
(ноември 2018 година – октомври 2019)

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ,

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ, СЛУЖИТЕЛИ И СТУДЕНТИ,

През отчетния период, както винаги до сега, основното, на което отново акцентирахме бе разширяване на възможностите за: *кадрово осигуряване и развитие на учебния процес; осигуряване на подходящи условия – материални и битови за неговото осъществяване; финансова стабилност и увереност* у преподавателите и служителите при изпълняване на професионалните им задължения, свързани с него; *осигуряване на подходящи структурни звена* за реализацията му. Определено считам, че по отношение на тези възможности сме постигнали положителни резултати.

Другият акцент, който поставихме бе *научноизследователската дейност* – по-голяма свобода и подпомагане при реализацията на проекти.

За реализирането на тези акценти с колегите ми от деканското ръководство предприехме редица иновативни, предприемачески подходи към управлението на ФНОИ, за което реална предпоставка бе отчитането желанията и възможностите на представителите на отделните структурни звена и администрацията.

По отношение на предлаганите подходи, съобразно управленската ни програма от преди четири години, през отчетния период бихме могли да констатираме конкретното развитие:

1. Пълна управленска и финансова отчетност и прозрачност; текущ контрол и непрекъсната оценка на дейностите.

Продължи прилагането на системата за атестиране, като се опитахме да я прилагаме за постигането на диференцирано заплащане. Реализирахме създадените чрез вътрешните правила за работната заплата възможности да се

стимулират най-добрите преподаватели като се използва атестацията за разграничаване на преподавателския състав по образователни, научни и други критерии. Реализира се системен комплексен подход и редица управленски действия.

2. Разширяване и разнообразяване на финансиращата база. Едно от най-добрите ни постижения за увеличение на приходите в тази насока беше изравняване, както на продължителността на курса на обучение за редовно и заочно обучение по отделните специалности – четири години, така и на таксите за обучение на студентите. Бяха осигурени допълнителни приходи от редица образователни дейности. Например, за периода ноември 2016 - ноември 2017 г. броя на зачислените курсисти в различните видове и форми на следдипломна квалификация е 994, като 174 от тях са по проекти и договори с МОН. Приходите от СДК за 2016 г. са 94 546 лв. по касов отчет, а за 2017 г. са 65 418 лв. по касов отчет. За 2018 г. приходите са в размер на 304940 лв. при зачислени курсисти 1240, което е повече от половината курсисти за целия университет, които са 2100. За 2019г. приходите от СДК за периода 11.2018-10.2019г. са 305 320.00лв. , а броя на зачислените специализанти е 1187.

СПРАВКА ЗА БРОЯ НА КУРСИСТИ В РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ И ФОРМИ НА СЛЕДДИПЛОМНА КВАЛИФИКАЦИЯ ЗАЧИСЛЕНИ ВЪВ ФНОИ ЗА ПЕРИОДА НОЕМВРИ 2018- ОКТОМВРИ 2019 Г.

КАТЕДРА „ПРЕДУЧИЛИЩНА И МЕДИЙНА ПЕДАГОГИКА“		
ТЕМИ	БРОЙ СПЕЦИАЛИЗАНТИ	СУМА / по план-сметка/
Агресивни прояви, конфликтни ситуации и динамика на отношенията	309	24 720
Диагностика на фамилните интеракции	145	11 600
Превенция на агресивното поведение: алтернативи и опорни точки	16	800
Специфика и видове проблемно поведение	17	850
Превенция на деструктивното поведение- „Учителят и позитивният климат в групата/класа“	19	950
Методология и методи на педагогическите изследвания в областта на приемствеността в образователните структури	101	20 200
Иновации в образованието	206	103 000
Нови подходи в педагогическото взаимодействие	38	1 900
Монтесори: принципи и практики	16	6400
Монтесори педагогиката в съвременното общество: Първи и втори етап	23	34 500
Ранно чуждоезиково обучение на английски език	16	16 000
ОБЩО – КАТЕДРА ПМП	906	220 920
КАТЕДРА „НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА“		
Иновации в обучението по предприемачество	50	2 500

Начална училищна педагогика	24	24 000
Начална училищна педагогика-ФП	7	3 500
Методи и техники за активно учене	13	1 040
Съвременни дидактически технологии в обучението по техника и предприемачество	9	720
ОБЩО – КАТЕДРА НУП	103	31 760
КАТЕДРА „СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА И СОЦИАЛНО ДЕЛО“		
Позитивни подходи и физическа намеса с деца с емоционални и поведенчески проблеми	39	1 950
ОБЩО – КАТЕДРА СПСД	39	
КАТЕДРА „СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА И ЛОГОПЕДИЯ“		
Формиране на компетентности у общообразователния учител за работа с ДСОП	10	800
Подготовка на учители за работа с ДСОП /кредити/	34	27 200
Арттерапевтични подходи при деца със СОП	14	14 000
ОБЩО – КАТЕДРА СПЛ	58	42 000
КАТЕДРА „ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО“		
Компетентностият подход в прилагането на новите учебни програми по Изобразително изкуство в 10. Клас /по проект с МОН/	60	5 940
Изкуството в контекста на модерната и съвременна култура / по проект с МОН/	60	4 700
ОБЩО КАТЕДРА – ИИ	120	10 640
ОБЩО - ФНОИ	1 187	305 320

Продължихме с привличане на повече чуждестранни студенти – контакти с чуждестранни университети.

Засили се още повече обучението в магистърски, бакалавърски и докторантски програми на английски език. Обновихме предлаганите магистърски програми спрямо интересите на държавата, бизнеса и студентите от и извън Европейския съюз. Ето и справката за всички приходи съобразно приема на студенти по ОКС и форми на обучение:

ПРИХОДИ ЗА ПЕРИОДА м.01.01.2017-31.10.2018г.
/това са приходите по касов отчет –получени суми в брой /

	01.01-31.12.2017г. /12 МЕСЕЦА/	01.01-31.10.2018г. /10 МЕСЕЦА
БАКАЛАВРИ РО	448 773.00	495 944.00
БАКАЛАВРИ ЗО	50 372.00	107 525.00
БАКАЛАВРИ ПЛАТЕНО ОБУЧ-Е	61 388.00	81 388.00
БАКАЛАВРИ ЧУЖДЕНЦИ	12 908.00	6454.00
МАГИСТРИ РО ДП	2 668.00	-----
МАГИСТРИ ЗО ДП	4 366.00	-----
МАГИСТРИ РО ПЛАТЕНО	85 850.00	165 700.00
МАГИСТРИ ЗО ПЛАТЕНО	844 750.00	930 863.00
МАГИСТРИ ЧУЖДЕНЦИ	218 298.00	69 822.00
ДОКТОРАНТИ РО	11 410.00	5335.00
ДОКТОРАНТИ ЗО	1 432.00	1201.00
ДОКТОРАНТИ САМ.ПОДГОТОВКА	1 380.00	3060.00
ДОКТОРАНТИ ЧУЖДЕНЦИ НА ЧУЖД ЕЗИК	125 611.00	82 730.00

АДМИНИСТРАТИВНИ ТАКСИ	63 216.00	43 279.00
СДК	78 026.00	137 680.00
КСК МАГИСТРИ	16 230.00	22 320.00
ПРИХОДИ ОТ КАРТИ КИТЕН	9 405.00	7618.00
РЕХАБИЛИТАЦИОНЕН ЦЕНТЪР	1 093.00	918.00
ПРИХОДИ ЗА ПРОЦЕДУРИ	11 040.00	18 360.00
ДРУГИ ПРИХОДИ (НЕРАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ГОРЕ)		
ВСИЧКО	2 048 216.00	2 180 297.00

Приети студенти в ОКС „Бакалавър“ за уч. 2018/2019г.- **603**

Приети студенти в ОКС „Магистър“ за уч.2018/2019г.- **704** от тях:

- 56 гърци в МП с обучение на чужд език
- 648 студенти в МП с обучение на български език

ПРИХОДИ ЗА ПЕРИОДА м.01.01.2018-31.10.2019г.

/това са приходите по касов отчет –получени суми в брой /

	01.01-31.12.2018г. /12 МЕСЕЦА/	01.01-31.10.2019г. /10 МЕСЕЦА
БАКАЛАВРИ РО	496 887	543 593
БАКАЛАВРИ ЗО	107 583	140 282
БАКАЛАВРИ ПЛАТЕНО ОБУЧ-Е	81 388	120 417
БАКАЛАВРИ ЧУЖДЕНЦИ	6 454	1 614
МАГИСТРИ РО ДП		
МАГИСТРИ ЗО ДП		
МАГИСТРИ РО ПЛАТЕНО	166 450	149 447
МАГИСТРИ ЗО ПЛАТЕНО	941 363	963 280
МАГИСТРИ ЧУЖДЕНЦИ	69 822	15 598
ДОКТОРАНТИ РО	5 820	5 335
ДОКТОРАНТИ ЗО	1 201	4 365
ДОКТОРАНТИ САМ.ПОДГОТОВКА	3 060	3 360
ДОКТОРАНТИ ЧУЖДЕНЦИ НА ЧУЖД ЕЗИК	85 224	12 468
АДМИНИСТРАТИВНИ ТАКСИ	45 344	56 760
СДК	163 580	161 000
КСК МАГИСТРИ	22 320.00	7 380
ПРИХОДИ ОТ КАРТИ КИТЕН	7 618	9 196
РЕХАБИЛИТАЦИОНЕН ЦЕНТЪР	1 274	1 012
ПРИХОДИ ЗА ПРОЦЕДУРИ	21 420	40 416
ДРУГИ ПРИХОДИ (НЕРАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ГОРЕ)		
ВСИЧКО	2 226 808	2 235 523

Приети студенти в ОКС „Бакалавър“ за уч. 2019/2020г.- **685**

Приети студенти в ОКС „Магистър“ за уч.2019/2020г.- **698** от тях:

- 48 гърци в МП с обучение на чужд език/англ. език/
- 650 студенти в МП с обучение на български език

3. Създаване на екипи, които да улеснят връзката с външните организации и групи. Продължи подпомагането трансфера на знания – основен продукт на ФНОИ, което създава възможност за разширяване базата на допълнителните приходи, продължаващо обучение, обучение на учители, медийни продукти в образованието, по международни проекти, връзки с обществеността и други от подобен характер.

4. Провеждане на политика на подкрепа и инициране на иновативни идеи.

Продължи усъвършенстването на системата за обучение по отделните специалности в четирите направления – акредитация и предлагане на обучение в магистърски, бакалавърски и докторантски програми на английски език, дистанционно обучение. Въвеждат се информационните технологии в управлението и администрирането на ФНОИ чрез изграждане на цялостна информационна система, която да обхваща студенти, преподаватели, вкл. и външни, хонорувани преподаватели, проекти и т.н. Започна да се реализира лансираната от нас и издигната от години идея за преодоляване раздробяването на потоци и групи при отчитането на часове или т. нар. аудиторна заетост и оттам намаляване на излишен хоноруван преподавателски състав.

Осигурихме подкрепа на студентското самоуправление и прозрачност при участието на студентите в процесите на управление на учебния, научен и социален живот във ФНОИ; налице е диалог за проблемите и начините за тяхното решаване; подобряване на социално-битовите условия; осигуряване на свободен интернет достъп. От тази гледна точка имаме засилване ролята на Студентския съвет като значима структура и реален партньор на деканското ръководство. Част от работата ни бе насочена към подобряване на комуникацията и актуализиране на информацията за реализация на студентите след завършване на образованието им, като тази информация се предоставя на ръководството на ФНОИ и Университета за изготвяне на конкретен план за действие и е особено актуална при многобройните акредитационни процедури. Изградихме механизми за системно поддържане на подобна информация, за идентифициране на тенденциите в реализацията на студентите по

професионални направления. Това ни помага при вземане на редица управленски решения при актуализиране на учебните планове или промяна в предлаганите от ФНОИ специалности и програми и провеждането на кандидатстудентските кампании. Разшириха се възможностите за проучване на студентското мнение по отношение качеството на учебния процес и работата на академичния състав и администрацията, но при атестирането на преподавателите и служителите тази информация не се използва.

Имаме повишаване на студентската мобилност по Еразъм+ с цел практика – една от основните тенденции на тази програма. Необходими са още усилия по създаване на факултетски фонд за научни изследвания и кадрово развитие на студентите и докторантите. Необходими са много по целенасочени усилия по отношение мобилността на преподавателите, където за съжаление имаме сериозен застой.

5. Разработване на програма и пакет от дейности, с което да се преодолее изтичането на финансови средства. Като пример ще посоча нарасналия брой договори на обществени начала с образователните институции. Ето справката:

Базови организации за уч.2018/2019г.

Катедра	Базови организации срещу заплащане	Базови организации на обществени начала
Предучилищна и медийна педагогика	Детска градина - 5бр. базови специалисти – 54	Детски градини - 24бр.
Начална училищна педагогика	Училища - 8 базови специалисти – 74	Училища – 6бр.
Социална пед-ка и соц. дело	Бази – 13бр. базови специалисти – 56	
Специална педагогика и Логопедия	Бази- 19бр. базови специалисти – 70	
Визуални изкуства	Бази- 2бр. базови специалисти – 3	
Музика	Бази- 1бр. базови специалисти – 5	

Базови организации за уч.2019/2020г.

Катедра	Базови организации срещу заплащане	Базови организации на обществени начала
Предучилищна и медийна педагогика	Детска градина - 5бр. базови специалисти – 52	Детски градини - 68бр.
Начална училищна педагогика	Училища -9 базови специалисти – 74	Училища – 11бр.
Социална пед-ка и соц. дело	Бази – 13бр. базови специалисти – 58	Бази – 2бр
Специална педагогика и Логопедия	Бази- 20бр. базови специалисти – 72	
Визуални изкуства	Бази- 1бр. базови специалисти – 3	
Музика	Бази- 1бр. базови специалисти – 7	

6. Продължаване стратегическата линия за откриване на нови специалности в ОКС “Бакалавър”, както и нови магистърски програми чрез максимално коопериране на интелектуалния потенциал в ФНОИ.

Задълбочихме предлагането на обучение в магистърски, бакалавърски и докторантски програми на английски език на основата на директивите от Европа 2020 за социално ангажирана икономика, основана на знанието и на зелената икономика – огромни възможности за интегриране както в учебната, така и в научноизследователската дейност. Това е световна тенденция и ние се съобразяваме с нея, ако искаме да имаме лидерство в образованието и науката.

7. Създаване на нови структурни звена – продължава доброто сътрудничество с ДИУУ, ДЕО, ФКНФ, ФЖМК и преодоляхме кризата с ДС за осигуряване качеството на учебния процес по отделните съвместни специалности и съвместна научноизследователска дейност. По моя инициатива стартира процедура по създаване на филиал на Софийския университет “Св. Климент Охридски” в град Бургас. В началото на този месец експертната група от НАОА направи своето посещение в град Бургас и прогнозите са изключително добри по посока на положителен доклад. За

съжаление не успях да доведа до край обособяването на нова катедра “Логопедия”, което като идея стои от 2011 год.

Уважаеми колеги,

Отново ще подчертая, че за мен през годините бе най-важно в управленската, академична и преподавателска дейност да се стимулира, анализира и извежда на преден план всичко онова, което е позитивно и очертава определени приемствено значими приоритети и цели. Необходимо е в единството на многообразието ни да има разумен баланс и зачитане на интересите както на отделните структурни звена, така и на всеки човек в тях, който да има реален стимул за подобряване на дейността си. ФНОИ работи при доста строги ограничения по отношение на основните си приходи – от студентски такси фиксирани от базовия норматив, субсидия, приходи от студентски такси , други .

Основните проблеми :

1. намаляване на броя на кандидатите за обучение в СУ към настоящия момент – резултатите от последните КСК.
2. очакван демографския срив от 1995-98 г. – намален приток на български студенти в периода 2014-2020 г.
3. като резултат намаляване на субсидията.

Ето защо продължаваме насоката към платени форми на обучение – платени магистратури, обучение на английски език и чужденци.

В ход е реализацията на инициативата *управление на активите*. Идеята ни, че може да изградим система от печеливши дейности свързани с образование – СДК, ПКС и др. се оказа огромен успех.

Осигурихме по-голяма самостоятелност на НИС и на ръководителите на проекти. Фонд НИ в СУ финансира научноизследователската и художественотворческата дейност, като предоставя средства, разпределени по факултети по определени критерии. Във ФНОИ е създадена комисия по ФНИ с представители на всяка от катедрите с ръководител зам.-декан по проектната, научноизследователската и художественотворческа дейност. Всяка година тя разглежда, одобрява и финансира предложените проекти, а на края на периода приема отчетите на ръководителите на проектите. Решенията на комисията са мотивирани и се взимат с консенсус. Резултатите от проведените сесии по ФНИ се отчитат и приемат от УС на ФНИ на СУ. Сумите, отпускани по ФНИ всяка година са различни, като зависят от общото финансиране на СУ за

научноизследователска и художественотворческа дейност. През 2016 г. отпуснатата сума на ФНПП е 39255 лв. с която са финансирани 10 проекта. През 2017г. сумата отпуснатата на ФНПП е 47770 лв. с която са финансирани 10 проекта. През 2018г. отпуснатата сума на ФНОИ е 43420лв. Одобрени са 14 проекта, в които са участвали преподаватели, докторанти и студенти от всички катедри. През 2019 г. отпуснатата сума на ФНОИ е увеличена на 48289 лв., като са одобрени 15 проекта с участието на преподаватели, докторанти и студенти от всички катедри. Всяка година ФНИ стимулира научната дейност и подпомага провеждането на научни форуми и творчески изяви на преподаватели, докторанти и студенти във ФНОИ. Въпреки това, тук не успяхме да наложим промяна при разпределението на средствата към отделните факултети т.е. повече средства за ФНОИ, което важи както за ФНИ, така и за разпределението на средствата за издателската дейност към УИ „Св. Климент Охридски”. За мен липсата на подкрепа от определени организации за решаването на тези проблеми е меко казано – странна.

Поставихме управлението на ФНОИ на научна основа, но за съжаление има звена в СУ, където това не е така, а това води до негативни последици и за нас.

Рекламата – коренна промяна по отношение на новите специалности, бакалавърски и магистърски програми, СДК, ПКС, но е необходимо, разбира се, много повече.

Въпросът с реформите с цел привличане на приходи и съкращаване на ненужни разходи винаги са спешни. Това, което съм написал по-горе за решаване на проблемите отново е по-скоро в посока вдигане на приходите, а не толкова спестяване на разходи, защото това последното е изключително вярно, но същевременно – много трудно. В тази връзка преодоляхме стихийното решаване въпросите свързани с възнагражденията на щатния състав. Благодарение на личната ми намеса в съответната комисия на административно ниво бе разработена система с ресорния зам. ректор на СУ „Св. Климент Охридски” относно критериите за заплащане труда на инспекторите „учебна дейност” и инспекторите по катедри. За съжаление тази система все още не обхваща всички служители, което води до дисбаланс по отношение на заплащане на труда им. Доказа се осъзнатата необходимост от прилагането на съвременни мениджърски подходи по отношение на хората. Разработени бяха

системи за подбор, оценка, мотивация, обучение и кариерно развитие на служителите. Продължихме ефективното провеждане на организационната промяна чрез ранжиране на основните приоритети в развитието на организацията в краткосрочен и дългосрочен план и тяхното комуникиране с всички работещи; планиране и осигуряване на всички ресурси и дейности, необходими за реализиране на горното; предприемане на съответните организационни мерки по отношение на управлението и развитието на преподавателите и служителите; установяване на работеща система за обратна връзка чрез двупосочна комуникация на всички нива на организацията по хоризонтала и вертикала.

Уважаеми колеги,

В края на доклада за отчетния период искам да акцентирам отново върху главното:

1. Успешни акредитации и следакредитационен контрол в направления 1.2 Педагогика, 8.2 Изобразително изкуство, специалност Графичен дизайн, 8.3 Музикално и танцово изкуство, специалност Музикални медийни технологии и тонрежисура, докторантските програми по направления 1.2 Педагогика и 1.3 Педагогика на обучението по...

2. Успешна финансова политика.

3. Успешен край на процедурата по реструктурирането на ФНПП във Факултет по образователни науки и изкуства. В тази връзка ще си позволя отново да цитирам констатацията на МС на Република България:

„На основание чл. 10, ал. 2, т. 1, във връзка с чл. 9, ал. 3, т. 3, от Закона за висшето образование и чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на постановление на Министерския съвет за преобразуване на Факултета по начална и предучилищна педагогика в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ във Факултет по науки за образованието и изкуствата. Предложението е на основание положително оценен от Националната агенция за оценяване и акредитация проект за преобразуване на факултета (протокол № 06 от заседание на Акредитационния съвет от 29.03.2018 г.), като по всичките 10 критерия на оценяване оценките са положителни. Съгласно проекта за преобразуване на звеното в него работят 83 преподаватели на основен трудов договор във висшето училище (28 професори; 24 доценти; 14 главни асистенти; 17 асистенти). Структурата на

факултета включва шест катедри, в които се обучават студенти по четири професионални направления - 1.2 Педагогика, 1.3. Педагогика на обучението по..., 8.2 Изобразително изкуство и 8.3. Музикално и танцово изкуство - в 12 бакалавърски специалности, 42 магистърски и 17 докторски програми. Четири от бакалавърските и 10 от магистърските програми са в професионалните направления 8.2 Изобразително изкуство и 8.3. Музикално и танцово изкуство. За всички професионални направления, по които се извършва обучение във факултета, висшето училище има валидна програмна акредитация и валидни акредитации за докторските програми. Съвременното състояние на подготовката на кадри в професионалните направления 1.2. Педагогика и 1.3. Педагогика на обучението по... във Факултета по начална и предучилищна педагогика на Софийския университет се базира на дългогодишната традиция, към която имат принос поколения преподаватели. Предвид гореизложеното и на основание § 42, т. 1, буква „а“, от Преходните изключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за развитието на академичния състав в Република България и чл. 8, ал. 1 и 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме проекта на постановление на Министерския съвет за преобразуване на Факултета по начална и предучилищна педагогика в структурата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ във Факултет по науки за образованието и изкуствата.” (откъс от доклада на министъра на образованието и науката Красимир Вълчев относно преобразуването на ФНПП във ФНОИ).

София, 31 октомври 2019 г.

Проф. дн Божидар Ангелов

***Декан на Факултета по науки за образованието и изкуствата
Софийски университет “Св. Климент Охридски”***